

ਇਹ ਆਈ ਏਸ ਏ ਏ ਏ ਸੰਖਿਤ 39 ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਮਿਖਿਆ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ, 2008 ਬਾਯੋਟੈਕ ਫਸਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸਾਰ ਕੱਢਦਾ ਹੈ (<http://www.isaaa.org>)। ਲਗਾਤਾਰ ਅਤੇ ਮਾਦੀ ਆਰਥਿਕ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੰਬੰਧੀ ਅਤੇ ਭਲਾਈ ਫਾਇਦਿਆਂ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, 2008 ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਗਏ 13.3 ਲੱਖ ਵੱਡੇ, ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਧਨ ਸੰਬੰਧੀ ਗਰੀਬ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਮੁੱਖ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਾਯੋਟੈਕ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਜਿਆਦਾ ਹੈਕਟੇਅਰ ਲਗਾਉਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਾਯੋਟੈਕ ਫਸਲਾਂ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਵਾਧੇ ਸਮੇਤ, 2008 ਵਿੱਚ ਕਈ ਦੂਜੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਅੱਡ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਤਰੱਕੀ ਹੋਈ ਸੀ; ਅਫਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਮਾਦੀ ਤਰੱਕੀ ਜਿੱਥੇ ਚੂਣੌਤੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਹਨ; ਢੇਰ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਲੱਛਣਾਂ ਨੂੰ ਜਿਆਦਾ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨਾ; ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਬਾਯੋਟੈਕ ਫਸਲ ਦੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਿਕਾਸ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਬਾਯੋਟੈਕ ਫਸਲਾਂ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਸਮਾਜ ਰਾਹੀਂ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਮੁੱਖ ਚੂਣੌਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਵੱਲ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਭੋਜਣ, ਚਾਰਾ ਅਤੇ ਰੋਸਾ ਸੁਰਖਿਆ; ਭੋਜਨ ਦੀ ਘੱਟ ਕੀਮਤ; ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ; ਗਰੀਬੀ ਅਤੇ ਕੁਝ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ; ਅਤੇ ਪੌਣ-ਪਾਣੀ ਬਦਲਾਵ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਕੁਝ ਚੂਣੌਤੀਆਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨਾ, ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਬਾਯੋਟੈਕ ਫਸਲਾਂ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨੇ 25 ਤੱਕ ਉਡਾਰੀ ਮਾਰੀ ਸੀ - ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਮੀਲ ਪੱਥਰ - ਬਾਯੋਟੈਕ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਣ ਦੀ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਲਹਿਰ ਨੇ ਵਿਆਪਕ-ਆਧਾਰਤ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਵਿਕਾਸ ਵੱਲ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ।

ਅਫਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ - ਬੁਰਕੀਨਾ ਫਾਸੋ (ਕਪਾਹ) ਅਤੇ ਮਿਸਰ ਦੇਸ਼ (ਮੱਕੀ) ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਬਾਯੋਟੈਕ ਫਸਲਾਂ ਉਗਾਉਣ ਸਮੇਤ, ਦੱਖਣ ਅਫਰੀਕਾ ਵਿੱਚ 2007 ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਇੱਕ ਤੋਂ 2008 ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਤੱਕ ਵੱਧ ਗਈ।

ਬੋਲੀਵਿਆ (RR®ਸੋਯਾਬੀਨ) ਲੇਟਿਨ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਬਾਯੋਟੈਕ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਣ ਵਾਲਾ ਨੌਂਵਾ ਦੇਸ਼ ਬਣ ਗਿਆ।

ਬਾਯੋਟੈਕ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਹੋਕਟੇਅਰ ਉਤਪਾਦਨ ਨੇ 2008 ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ 13 ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਅਪਣਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਵਿਕਾਸ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ - ਇੱਕ 9.4 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ, ਜਾਂ 10.7 ਲੱਖ ਹੋਕਟੇਅਰ ਵਾਧਾ, 125 ਲੱਖ ਹੋਕਟੇਅਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੋਇਆ, ਜਾਂ ਵਧੇਰਾ ਸਟੀਕ, 166 ਲੱਖ “ਲੱਛਣ ਹੋਕਟੇਅਰ”, 15 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਜਾਂ 22 ਲੱਖ “ਲੱਛਣ ਹੋਕਟੇਅਰ ਵਾਧਾ”। 1996 ਤੋਂ 74-ਗੁਣਾਂ ਹੋਕਟੇਅਰ ਵਾਧਾ ਬਾਯੋਟੈਕ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅਪਨਾਈ ਜਾਉਣ ਵਾਲੀ ਫਸਲ ਤਕਨੀਕ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

2008 ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ, 1996 ਤੋਂ 2008 ਤੱਕ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ, ਬਾਯੋਟੈਕ ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਇੱਕਠ ਹੋਕਟਿਅਰ ਉਤਪਾਦਨ, 2 ਅਰਬ ਏਕੜ (800 ਲੱਖ ਹੋਕਟੇਅਰ) ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ - 2005 ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਏਕੜ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ 10 ਸਾਲ ਲੱਗੇ, ਪਰ 2008 ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਕਰੋੜ ਏਕੜ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਲੱਗੇ। ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਨਾਲ, ਬਾਯੋਟੈਕ ਫਸਲਾਂ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲੇ 25 ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, 10 ਸਨਾਤਨੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਨਾਮ 15 ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ ਸਨ।

2008 ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਕਨੇਡਾ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਬਾਯੋਟੈਕ ਫਸਲ, , RR® ਚਕੰਦਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਵਣਜ ਸੰਬੰਧਤ ਫਸਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਮਿਸਰ, ਬੁਰਕੀਨਾ ਫਾਸੋ, ਬੋਲੀਵਿਆ, ਬ੍ਰਾਜ਼ੀਲ ਅਤੇ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ, ਪੰਜ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ, ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ, ਬਾਯੋਟੈਕ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਜੋ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵਣਜ ਸੰਬੰਧਤ ਫਸਲਾਂ ਹਨ।

ਢੇਰ ਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਲੱਛਣ ਬਾਯੋਟੈਕ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ। 2008 ਵਿੱਚ ਦਸ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਲਗਭੱਗ 27 ਲੱਖ ਹੋਕਟੇਅਰ ਢੇਰ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਉਗਾਇਆ ਅਤੇ 23 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਿਕਾਸ ਦਰ ਉਤੇ, ਉਹ ਇੱਕਲੇ ਲੱਛਣਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਿਕਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ।

2008 ਵਿੱਚ ਬਾਯੋਟੈਕ ਫਸਲਾਂ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 1.3 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਰੂਪ ਉੱਤੇ 25 ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ 13.3 ਲੱਖ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ - ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਨਾਲ, 90 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ, ਜਾਂ 12.3 ਲੱਖ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਧਨ ਸੰਬੰਧਤ ਗਰੀਬ ਕਿਸਾਨ ਸਨ।

ਬਾਯੋਟੈਕ ਫਸਲਾਂ ਨੇ ਛੁੱਟੇ ਅਤੇ ਧਨ ਸੰਬੰਧਤ ਗਰੀਬ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨੀ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਗਰੀਬੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਣ ਲਈ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ - ਸੰਖਿਪਤ 39 ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਅਧਿਐਨਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤ, ਚੀਨ, ਦੱਖਣ ਅਫਰੀਕਾ, ਅਤੇ ਫਿਲੀਪੀਨ ਲਈ ਸਬੂਤ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਚੀਨ, ਭਾਰਤ, ਅਰਜਨਟੀਨਾ, ਬ੍ਰਾਜ਼ੀਲ ਅਤੇ ਦੱਖਣ ਅਫਰੀਕਾ : ਪੰਜ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਕਾਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼, 2.6 ਲੱਖ ਦੀ ਮਿਸ਼ਨਰਿ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਨਾਲ, ਬਾਯੋਟੈਕ ਫਸਲਾਂ ਉਤੇ ਅਗਵਾਈ ਲਈ ਮਿਹਨਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਵਾ ਰਹੇ ਹਨ - ਬਾਯੋਟੈਕ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਗਵਾਈ ਕਰਣ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਬੂਤ ਰਾਜਸੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਯੋਟੈਕ ਫਸਲਾਂ ਵਿੱਚ ਨਵਾ ਮਾਦੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਨਾਲ, ਮੱਕੀ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਸੱਤ ਯੂਰੋਪੀ ਸੰਘ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ 2008 ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਹੋਕਟੇਅਰ ਉਤਪਾਦਕਤਾ 1,07,000 ਡੱਕ ਪਹੁੰਚਾ ਕੇ ਵਧਾ ਲਿੱਤੀ ਹੈ, ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ 21 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਮੁੱਚਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਬਾਯੋਟੈਕ ਵਸਲਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਯੋਗਦਾਨ ਦੀ ਸਮਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ: 1) ਵੱਧ ਕਿਫਾਇਤੀ ਭੋਜਨ (ਘੱਟ ਮੁੱਲ) ਸਮੇਤ ਭੋਜਨ, ਜਾਂ ਅਤੇ ਰੇਸੇ ਵੱਲ ਯੋਗਦਾਨ; 2) ਜੀਵ ਭਿੰਨਤਾ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ; 3) ਗਰੀਬੀ ਅਤੇ ਭੁੱਖ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਣ ਲਈ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣਾ; 4) ਖੇਤੀ-ਬਾੜੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਪੈੜ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ; 5) ਜਲਵਾਯੂ ਬਦਲਾਵ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਣ ਅਤੇ ਹਰੀ ਗੈਸਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨਾ; 6) ਜੀਵ-ਬਾਲਣਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਘੱਟ ਲਾਗਤ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣਾ; ਅਤੇ 7) 1996 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 2007 ਤੱਕ 44 ਲੱਖ ਡਾਲਰਾਂ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਫਾਇਦਿਆਂ ਵੱਲ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣਾ। ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਇਹ ਸੱਤ ਚੂਣੌਤੀਆਂ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਵੱਲ ਇੱਕ ਮਹਤੱਵਪੂਰਨ ਯੋਗਦਾਨ ਹਨ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਾਰੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

1996 ਤੋਂ 2007 ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ 44 ਲੱਖ ਡਾਲਰਾਂ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਫਾਇਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ, 44% ਮਦੀ ਉਪਜ ਫਾਇਦਿਆਂ ਕਰਕੇ, ਅਤੇ 56% ਉਤਪਾਦਨ ਲਾਗਤਾਂ ਦੇ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਰਕੇ (3,59,000 ਟਨ ਸਮੇਤ, ਯਾਨੀ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕਾਂ ਵਿੱਚ ਬਚਤ) ਹੋਏ ਸਨ; 141 ਲੱਖ ਟਨ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਫਾਇਦਿਆ ਨੂੰ 43 ਲੱਖ ਵਾਧੂ ਹੋਕਟੇਅਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ

ਖੇਤੀ-ਬਾੜੀ ਆਧਾਰਿਤ ਅਤੇ ਤਬਦੀਲ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ, ਬਾਯੋਟੈਕ ਫਸਲਾਂ ਪੇਂਡੂ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਇੱਕ ਇੰਜਨ ਹਨ, ਜੋ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਵੱਲ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਵਿਸ਼ਵ ਦੀ ਅੱਧੀ ਤੋਂ ਵੱਧ(55%) ਆਬਾਦੀ 25 ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 2008 ਵਿੱਚ, ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦੀ 1.5 ਲੱਖ ਹੋਕਟੇਅਰ ਦੇ 8% ਦੇ ਬਰਾਬਰ, 125 ਲੱਖ ਹੋਕਟੇਅਰ ਬਾਝੋਟੈਕ ਫਸਲਾਂ ਉਗਾਇਆ। 2007 ਵਿੱਚ, ਬਾਝੋਟੈਕ ਫਸਲਾਂ ਨੇ 6.3 ਲੱਖ ਘੱਟ ਕਾਰਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ 14.2 ਕਰੋੜ ਕਿਲੋ ਕਾਰਬਨ ਦੀ ਬਚਤ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਬਾਯੋਟੈਕ ਫਸਲਾਂ ਲਈ ਛੁੱਕਵੇਂ ਮੁੱਲ/ਸਮਾਂ ਬਚਾਓ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਬਹੁਤ ਤਤਕਾਲ ਲੋੜ ਹੈ, ਜੋ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ, ਪਰ ਬੋਝਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕਿਫਾਇਤੀ ਹੈ।

ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ 55 ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੱਚੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਬਾਯੋਟੈਕ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਉਗਾਉਣ ਦੀ ਮੰਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਤੀਹ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਭੋਜਣ ਅਤੇ ਚਾਰੇ ਲਈ ਬਾਯੋਟੈਕ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਆਯਾਤ ਕਰਣ ਦੀ ਮੰਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

1996 ਤੋਂ 2008 ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਬਾਯੋਟੈਕ ਫਸਲ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਕ੍ਰੀਮਤ 50 ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਮੀਲਪੱਥਰ ਕ੍ਰੀਮਤ ਸਮੇਤ 2008 ਵਿੱਚ 7.5 ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਸੀ।

ਭਵਿੱਖ ਸੰਭਵਨਾਵਾਂ। 2006 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 2015 ਤੱਕ ਬਾਯੋਟੈਕ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਵਣਜ ਸੰਬੰਧਤ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਦੂਜੇ ਦਹਾਕੇ ਦੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਜ਼ਰੀਆ ਆਸਪੂਰਣ ਜਾਪਦਾ ਹੈ - 2005 ਆਈ ਏਸ ਏ ਏ ਦੀ ਭਵਿੱਖਵਾਣੀ ਕਿ 2006 ਅਤੇ 2015 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਬਾਯੋਟੈਕ ਫਸਲ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ, ਹੋਕਟੇਰ ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਅਤੇ ਲਾਹੌਰੰਦ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸਭ ਕੁਝ ਦੁਗਣਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਪੱਦ ਚਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਚਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਫਸਲ ਵਜੋਂ ਚਾਵਲ, ਅਤੇ ਲੱਛਣ ਵਜੋਂ ਸੋਕਾ ਸਹਿਣ-ਸਕਤੀ ਤੋਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਮਹਤਵਪੂਰਨ ਹੋਣ ਦੀ ਅਪੇਕਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸੰਖਿਅਤ 39 ਵਿੱਚ ਬਾਯੋਟੈਕ ਮੱਕੀ ਦੀ ਸੋਕਾ ਸਹਿਣ-ਸਕਤੀ ਉਪਰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੱਛਣ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਸਹੀਕਰ ਰਾਸ਼ਟਰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ 2012, ਜਾਂ ਪਹਿਲੇ ਅਤੇ ਉਪ ਸਹਾਰਾ ਅਫਰੀਕਾ ਵਿੱਚ 2017 ਵਿੱਚ ਵਣਜ ਸੰਬੰਧੀ ਫਸਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੋਣ ਦੀ ਅਪੇਕਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਵਾਹੂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕਲਾਈਵ ਜੇਮਸ ਰਾਹੀਂ ਸੰਖਿਪਤ 39 ਵਣਜ ਸੰਬੰਧੀ ਬਾਯੋਟੈਕ/ਜੀ ਐਮ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਅਵਸਥਾ: 2008 ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਕਰਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ, ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ <http://www.isaaa.org> ਵੇਖੋ ਜਾਂ +63-49-536-7216 ਓਤੇ ਆਈ ਏਸ ਏ ਏ ਏਸ ਈਸੀਆ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ, ਜਾਂ info@isaaa.org ਓਤੇ ਮੇਲ ਪਾਓ।